

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์จะแสวงหาความร่วมมือในระหว่างสหกรณ์การเกษตรใน จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อที่จะสร้างความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์ให้สามารถเป็นที่พึ่งของเกษตรกรได้ หลักการของสหกรณ์ที่ว่าให้องค์กรสหกรณ์เป็นองค์กรที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การศึกษาได้ดำเนินการระหว่างเดือนกันยายน 2548 - สิงหาคม 2549 วิธีการศึกษาเริ่มจากการศึกษาถึงสถานการณ์ และสถานภาพของกลุ่มและองค์กรประชาชน โดยทั่วไป จากนั้นก็ได้มีการจัดประชุมใหญ่ระหว่างสหกรณ์การเกษตร ของทั้ง 20 อำเภอ โดยเป็นการประชุมเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ และระดมความคิดเพื่อแสวงหาความร่วมมือระหว่างสหกรณ์การเกษตรต่างๆ ผลของการประชุมปรากฏว่าเป็นที่สนใจ และทุกฝ่ายประสงค์ที่จะให้เกิดเครือข่ายที่ทำงานจริงในจังหวัดร้อยเอ็ด ต่อมาได้มีการจัดประชุมเวทีย่อยขึ้นอีก 3 ครั้ง ใน 3 พื้นที่ คือสหกรณ์การเกษตรสุวรรณภูมิ สหกรณ์การเกษตรโพนทอง และสหกรณ์การเกษตรเมืองร้อยเอ็ด โดยแต่ละแห่งได้มีการเชิญสหกรณ์การเกษตรที่อยู่ใกล้เคียงเข้าร่วมประชุมด้วย ผลของการประชุมสรุปได้ว่า ให้มีการดำเนินงานวิจัยเฉพาะในประเด็นเรื่องข้าวหอมมะลิซึ่งเป็นสินค้าหลักของจังหวัดร้อยเอ็ด และกิจกรรมที่จะดำเนินการก็จะเน้นใน 2 เรื่อง คือ การพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศที่จะช่วยสร้างเครือข่ายการดำเนินทางธุรกิจของสหกรณ์สมาชิกได้ และในกิจกรรมด้านการสนับสนุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิของจังหวัดซึ่งยังขาดแคลนอยู่มาก โดยผลของการดำเนินการได้มีการพัฒนาระบบเว็บไซต์ของสหกรณ์การเกษตรทั้ง 20 แห่งของจังหวัด และได้พัฒนาความสามารถของสหกรณ์แกนนำทั้งสามสหกรณ์ คือ สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย สหกรณ์การเกษตรสุวรรณภูมิ และสหกรณ์การเกษตรโพนทอง ให้เจ้าหน้าที่ของทั้งสามสหกรณ์สามารถติดต่อสื่อสาร และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ สำหรับเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิก็ได้มีการร่วมมือกันในการวางแผนการผลิตร่วมกัน มีการจัดการฝึกอบรมสมาชิกในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโดยร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งได้มีการวางแผนการตลาดในการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ด้วยเช่นกัน ประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาความยากจนนั้น ถึงแม้จะได้มีการรวบรวมตัวเลขของคนที่ได้ไปจดทะเบียนคนจนทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และในบรรดาสมาชิกของสหกรณ์ต่างๆ แต่กิจกรรมที่จะช่วยเหลือคนจนเหล่านี้ก็ยังไม่ได้ทำอย่างเป็นกิจจะลักษณะ แต่คาดว่าสมาชิกที่ยากจนจะสามารถได้รับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ และในโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่จะดำเนินไปในอนาคต

Abstract

This research project aims at establishing a network for cooperation among the agricultural cooperatives within the Roi Et province and strengthening the networking of the cooperatives so that they will be more self-reliant and able to promote better cooperation among the member cooperatives. The study was carried out between September 2005 and August 2006. During the initial period, the general situation of the cooperatives of the province as well as the status of their networking was explored. A general meeting of 20 agricultural cooperatives of the province was convened, and discussion and brainstorming were done. As a result, all the participants had an opinion that a functional networking should be established among the agricultural cooperatives within the Roi Et province. Smaller forums were organized three times at three agricultural cooperatives, Suwannaphum, Poanthong, and Muang Roi Et, respectively. In each place, neighboring cooperatives were invited to the meeting. The outcome of the meeting was that the project should limit itself on issues around Hommali (jasmine) rice that is the most important product of all cooperatives within the Roi Et province. Two major activities were carried out during the course of this project i.e. establishing a network among the member cooperatives to share their information and developing the Hommali rice seed production which was in the state of acute shortage. The outcome of this project is the creation of a website of all 20 agricultural cooperatives and a pilot networking for the development of three core agricultural cooperatives, Kasetwisai, Suwannaphum, and Poanthong, for information exchange through the website. The other main activity is the Hommali rice seed production for which the training of the member farmers was organized jointly by the cooperative network and the government agencies. Besides the seed production, a new marketing system of rice seed was designed as well. Regarding the issue of poverty mitigation, although there was an attempt in collecting information of the poor who were registered with the government authority of the provincial, district, and cooperative levels, activities specially arranged for the poor had not yet been developed. However, it was expected that a part of the participating members for the Hommali rice seed production and the organic fertilizer project would be from the low-income class.